

ΝΟΗΣΙΣ | Μαθαίνουμε, ανακαλύπτουμε, συνεργαζόμαστε

Ομιλία για την παρουσίαση των εκπαιδευτικών δράσεων 2026–2027

16 Οκτωβρίου 2026

1. Η επιστήμη συναντά την εκπαίδευση

Καλημέρα σας. Θα ήθελα αρχικά να σας καλωσορίσω στο ΝΟΗΣΙΣ και να σας ευχαριστήσω για την παρουσία σας στη σημερινή συνάντηση.

Η σχέση του ΝΟΗΣΙΣ με τη σχολική κοινότητα αποτελεί διαχρονικά έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες της δραστηριότητάς μας. Αποστολή μας είναι η διάδοση της επιστήμης και της τεχνολογίας και η καλλιέργεια του ενδιαφέροντος για την επιστημονική γνώση.

Ο ρόλος μας, όμως, δεν περιορίζεται στη μετάδοση πληροφοριών. Επιδιώκουμε να δημιουργούμε εμπειρίες που προκαλούν την περιέργεια, ενθαρρύνουν την ανακάλυψη και βοηθούν τους μαθητές να συνδέσουν όσα διδάσκονται στο σχολείο με τον κόσμο γύρω τους.

Το ΝΟΗΣΙΣ λειτουργεί ως χώρος μη τυπικής εκπαίδευσης, συμπληρωματικός προς το σχολείο. Δεν αντικαθιστά τη σχολική τάξη. Διευρύνει τις δυνατότητές της.

2. Κάθε σχολική επίσκεψη είναι μια ευκαιρία για ανακάλυψη

Κάθε χρόνο το ΝΟΗΣΙΣ υποδέχεται χιλιάδες μαθητές από σχολεία ολόκληρης της Ελλάδας. Ενδεικτικά, το 2025 εξυπηρετήσαμε 4.130 σχολικές ομάδες, ενώ η συνολική επισκεψιμότητα του φορέα ανήλθε σε 121.450 επισκέπτες.

Αναφέρω αυτά τα στοιχεία όχι ως μέτρο εκπαιδευτικής επιτυχίας, αλλά για να δώσω μια εικόνα της κλίμακας της δραστηριότητάς μας και της ευθύνης που αυτή συνεπάγεται.

Για εμάς, το ζητούμενο δεν είναι απλώς να υποδεχόμαστε περισσότερους μαθητές. Είναι να προσφέρουμε σε κάθε σχολική ομάδα μια ουσιαστική εκπαιδευτική εμπειρία: μια εμπειρία που θα δημιουργήσει ερωτήματα και, ιδανικά, θα αποτελέσει αφορμή για περαιτέρω αναζήτηση και μάθηση μέσα στη σχολική τάξη.

Η πραγματική αξία μιας εκπαιδευτικής επίσκεψης δεν βρίσκεται μόνο σε όσα βλέπουν οι μαθητές, αλλά και σε όσα τους παρακινεί να ανακαλύψουν.

3. Από τη σχολική τάξη στη βιωματική εμπειρία

Ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα του ΝΟΗΣΙΣ είναι ο συνδυασμός διαφορετικών εκπαιδευτικών υποδομών και δραστηριοτήτων.

Το Πλανητάριο, το Κοσμοθέατρο, ο Προσομοιωτής, το Μουσείο Τεχνολογίας, οι εκθέσεις και τα εκπαιδευτικά εργαστήρια δημιουργούν ένα περιβάλλον όπου η επιστημονική γνώση προσεγγίζεται με πολλούς διαφορετικούς τρόπους.

Ένας μαθητής μπορεί να εξερευνήσει το σύμπαν στο Πλανητάριο, να ανακαλύψει αρχές της φυσικής μέσα από εκθέματα, να γνωρίσει την ιστορία της τεχνολογίας και στη συνέχεια να πειραματιστεί ή να κατασκευάσει κάτι με τα δικά του χέρια.

Αυτή η ποικιλία μάς επιτρέπει να απευθυνόμαστε σε διαφορετικές ηλικίες και ενδιαφέροντα. Η βασική παιδαγωγική μας επιδίωξη είναι να μετακινούμε τον μαθητή από τον ρόλο του θεατή στον ρόλο του ενεργού συμμετέχοντα.

4. Τέσσερις άξονες για ουσιαστικές εκπαιδευτικές εμπειρίες

Το εκπαιδευτικό μας έργο αναπτύσσεται γύρω από τέσσερις βασικές κατευθύνσεις.

Η πρώτη είναι η σύνδεση με τη σχολική εκπαίδευση. Επιδιώκουμε δραστηριότητες με σαφείς μαθησιακούς στόχους και σύνδεση με τα Προγράμματα Σπουδών, ώστε ο εκπαιδευτικός να μπορεί να εντάξει την επίσκεψη ουσιαστικά στη διδασκαλία του.

Η δεύτερη είναι η βιωματική και διερευνητική μάθηση. Οι μαθητές παρατηρούν, διατυπώνουν υποθέσεις, πειραματίζονται, συνεργάζονται και αναζητούν λύσεις.

Η τρίτη είναι η σύνδεση με τη σύγχρονη επιστήμη και τεχνολογία: από την αστρονομία και το Διάστημα μέχρι τη βιοϊατρική, την τεχνολογία και τις νέες επιστημονικές προκλήσεις.

Η τέταρτη είναι η διεύρυνση της πρόσβασης στη γνώση. Διαμορφώνουμε δραστηριότητες για διαφορετικές ηλικιακές ομάδες και επιδιώκουμε εκπαιδευτικές προσεγγίσεις που λαμβάνουν υπόψη διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες.

5. Από την ευρωπαϊκή συνεργασία στην εκπαιδευτική πράξη

Θα ήθελα να αναφερθώ και σε μια διάσταση του εκπαιδευτικού μας έργου που δεν είναι πάντα ορατή στους επισκέπτες: τη συμμετοχή μας σε ευρωπαϊκά έργα και τη συνεργασία με μουσεία επιστημών, εκπαιδευτικούς οργανισμούς και ερευνητικούς φορείς.

Για εμάς, η αξία αυτής της συμμετοχής δεν περιορίζεται στην υλοποίηση ενός έργου. Βρίσκεται κυρίως στη δυνατότητα να ανταλλάσσουμε εμπειρίες, να γνωρίζουμε καλές πρακτικές και να τις μεταφέρουμε στις δικές μας δραστηριότητες.

Μέσα από το Future Space, που αφορούσε την ανάπτυξη καινοτόμου εκπαιδευτικού περιεχομένου για την αστρονομία και το Διάστημα, αξιοποιήσαμε πόρους του έργου για να δημιουργήσουμε την ψηφιακή εφαρμογή και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Αποίκηση στον Άρη».

Το Tinkering EU, με έμφαση στη δημιουργική μάθηση και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων σε μη προνομιούχες ομάδες, αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για τα οικογενειακά μας προγράμματα τα Σαββατοκύριακα.

Το TASTE μάς έδειξε πώς η Αστρονομία μπορεί να λειτουργήσει ως ελκυστική αφετηρία για την εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες και ως πύλη προς άλλα πεδία STEM.

Τέλος, το Hyratia μάς οδήγησε σε προτάσεις και πρακτικές οδηγίες προς τους εκπαιδευτικούς για την ισότιμη συμπερίληψη κοριτσιών και αγοριών στη διδασκαλία των θετικών επιστημών.

Αυτό είναι ένα ουσιαστικό όφελος της ευρωπαϊκής συνεργασίας: η γνώση που αποκτούμε να μη μένει στο επίπεδο ενός έργου, αλλά να επιστρέφει στην εκπαιδευτική κοινότητα μέσα από νέες ιδέες, προγράμματα και πρακτικές.

6. ΝΟΗΣΙΣ και σχολική κοινότητα: συνεργασία πέρα από την επίσκεψη

Η σχέση μας με την εκπαίδευση δεν εξαντλείται στην υποδοχή σχολικών ομάδων.

Συνεργαζόμαστε στενά με την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας, με τα Εργαστηριακά Κέντρα Φυσικών Επιστημών, τις Ενώσεις Ελλήνων Φυσικών / Χημικών, τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά μας κέντρα και πολλούς άλλους φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Υποστηρίζουμε πρωτοβουλίες όπως το Μαθητικό Συνέδριο Πληροφορικής, ενώ οργανώνουμε ενημερώσεις και ξεναγήσεις εκπαιδευτικών στις υποδομές μας.

Πρόσφατα συνδιοργανώσαμε και μια ενημερωτική διημερίδα για την αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης στη σχολική διδασκαλία. Τέτοιες πρωτοβουλίες μάς βοηθούν να παρακολουθούμε τις ανάγκες της εκπαιδευτικής πράξης και να ανταλλάσσουμε γνώση με τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς.

Για τα επόμενα χρόνια επιδιώκουμε να ενισχύσουμε αυτή τη σχέση με περισσότερες ευκαιρίες συνεργασίας και νέες κοινές πρωτοβουλίες. Θέλουμε το ΝΟΗΣΙΣ να αποτελεί όχι απλώς έναν προορισμό εκπαιδευτικής επίσκεψης, αλλά έναν σταθερό συνεργάτη των σχολείων.

7. Η ομάδα μας

Πριν περάσουμε στην αναλυτική παρουσίαση των δραστηριοτήτων, θα ήθελα να αναφερθώ στους ανθρώπους που βρίσκονται πίσω από αυτές.

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του εκπαιδευτικού έργου είναι αποτέλεσμα συλλογικής προσπάθειας. Συμμετέχουν συνεργάτες με διαφορετικές ειδικότητες και αρμοδιότητες: από τον σχεδιασμό και την παιδαγωγική υποστήριξη μέχρι την παρουσίαση των προγραμμάτων, τη λειτουργία των υποδομών και την εξυπηρέτηση των σχολικών ομάδων.

Θεωρώ σημαντικό να παρουσιάσουμε αυτή την ομάδα στο σύνολό της, ανεξάρτητα από τις τυπικές θέσεις που κατέχουν οι άνθρωποί μας στον οργανισμό. Η ποιότητα μιας εκπαιδευτικής εμπειρίας εξαρτάται κυρίως από εκείνους που τη σχεδιάζουν και την υλοποιούν.

Σας ευχαριστώ για τη συνεργασία και την εμπιστοσύνη που δείχνετε στο ΝΟΗΣΙΣ. Ελπίζουμε το φετινό πρόγραμμα να σας δώσει νέες ιδέες για να εμπλουτίσετε τις εκπαιδευτικές εμπειρίες των

μαθητών σας. Δίνω τώρα τον λόγο στους συνεργάτες μας, οι οποίοι θα παρουσιάσουν αναλυτικότερα τις δραστηριότητες της σχολικής χρονιάς 2026–2027.

Σας ευχαριστώ πολύ.